

แผนบริหารความเสี่ยง

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

องค์การบริหารส่วนตำบลนาทองตำบลนาทอง

อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

จัดทำโดย

งานนโยบายและแผน

องค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง

คำนำ

แผนบริหารความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงานในการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทองเพื่อให้มีระบบบริหารความเสี่ยงที่สามารถควบคุมปัจจัย กิจกรรม และกระบวนการดำเนินงานที่อาจเป็นมูลเหตุของความเสียหายให้อยู่ในระดับที่ยอมรับและควบคุมได้ ตลอดจนเพื่อป้องกันบรรเทาความรุนแรงของปัญหา เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานต่างๆตามอำนาจหน้าที่และภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทองเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

องค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนบริหารความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลนาทองฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและบุคลากรในการปฏิบัติงานใช้ถือปฏิบัติต่อไป

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ บทนำ	๔	
หลักการและเหตุผล	๔	
วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง	๔	
เป้าหมาย	๕	
ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง	๕	
ความหมายและคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง	๖	
ประเภทความเสี่ยง	๗	
ความหมายองค์ประกอบตามหลักธรรมาภิบาล		๘
บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง	๙	
อำนาจหน้าที่	๙	
การแบ่งส่วนราชการ องค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง	๑๐	
แผนกลยุทธ์และการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง	๑๐	
บทที่ ๓ แนวทางการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง	๑๙	
บทที่ ๔ กระบวนการบริหารความเสี่ยง		๒๑
การระบุความเสี่ยง ปิงปประมาณ ๒๕๖๓	๒๒	
การประเมินความเสี่ยง ปิงปประมาณ ๒๕๖๓	๒๘	
แผนบริหารความเสี่ยง ปิงปประมาณ ๒๕๖๓	๒๙	

บทที่ ๑ บทนำ

หลักการและเหตุผล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรที่มีหน้าที่ในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐาน เป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดกับภาคประชาชนมากที่สุดย่อมต้องเผชิญกับความเสี่ยงและต้องให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงเช่นเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีการกำกับดูแลที่ดี สร้างความคุ้มค่า และเพิ่มคุณค่าให้แก่องค์กรทั้งด้านการบริหารงานงบประมาณ และบุคลากร องค์กรบริหารส่วนตำบลนาทองจึงมีนโยบายนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญ ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และช่วยในการบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตาม ควบคุม และวัดผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดการสูญเสีย/โอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร การบริหารความเสี่ยงขององค์กรบริหารส่วนตำบลนาทองมีหลักการและความจำเป็นในการบริหารความเสี่ยงมาจาก

๑. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวดที่ ๓ มาตรา ๙(๑) กำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติการไว้เป็นการล่วงหน้า

๒. พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง

๓. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง

๑. เพื่อให้ฝ่ายบริหาร/ฝ่ายปฏิบัติการ เข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์กรบริหารส่วนตำบลนาทอง

๒. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอนและกระบวนการในการวางแผนบริหารความเสี่ยง

๓. เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๔. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยงในหน่วยงานทุกระดับขององค์กรบริหารส่วน

ตำบลนาทอง

๕. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารสร้างความเข้าใจตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงกับกลยุทธ์ขององค์กรบริหารส่วนตำบลนาทอง

๖. เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรบริหารส่วนตำบลนาทอง

เป้าหมาย

๑. ผู้บริหารและบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลนาทองได้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยงเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด
 ๒. ผู้บริหารและบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลนาทองสามารถระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
 ๓. ผู้บริหารและบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลนาทองสามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปใช้ในงานที่รับผิดชอบ
 ๔. ความสามารถของบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานในองค์กรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
 ๕. การบริหารและความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมทั่วองค์กร
 ๖. การบริหารความเสี่ยงได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร
- ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง**
๑. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงและสามารถกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
 ๒. สร้างฐานข้อมูลความรู้ที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆรวมถึงการบริหารความเสี่ยงที่ตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร ตลอดจนระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
 ๓. สะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆที่สำคัญได้ทั้งหมด บุคลากรในองค์กร ความเข้าใจเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร รวมถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรครอบคลุมความเสี่ยงที่มีเหตุจากปัจจัยภายในองค์กร(โครงสร้างองค์กร บุคลากร วัฒนธรรมฯ)และจากปัจจัยภายนอกองค์กร(การเมือง เศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ฯลฯ)
 ๔. เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน ผู้บริหารมั่นใจว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลาเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงานซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทองเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสามารถปกป้องผลประโยชน์ รวมถึงการเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร
 ๕. ช่วยในการพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจ โดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน เป็นต้น
 ๖. ช่วยให้การพัฒนาบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรม และการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับ

กิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำและสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

ความหมายและคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง

๑. ความเสี่ยงหมายถึง เหตุการณ์/การกระทำใดๆที่อาจเกิดขึ้นภายใน สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย(ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายของแผนงาน/โครงการที่สำคัญในแต่ละ ประเด็นยุทธศาสตร์ตามที่ระบุในแผนปฏิบัติการประจำปีของส่วนราชการ

ลักษณะของความเสี่ยง สามารถแยกเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๑.๑ ปัจจัยเสี่ยง คือ สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง

๑.๒ เหตุการณ์เสี่ยง คือ เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน หรือ นโยบาย

๑.๓ ผลกระทบของความเสี่ยง คือ ความรุนแรงของความเสี่ยงที่น่าจะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์เสี่ยง

๒. ปัจจัยเสี่ยงปัจจัยเสี่ยง หมายถึง ต้นเหตุ หรือ สาเหตุ ที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุ ควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และ กำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

๓. การประเมินความเสี่ยงหมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยงการวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยการประเมินโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบ โอกาสที่จะเกิด หมายถึง ความถี่ หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ผลกระทบ หมายถึง ขนาดความรุนแรงของ ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ระดับความเสี่ยง หมายถึง สถานะ ความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งเป็น ๔ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง และ ต่ำ

๔. การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและ ควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะเกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นใน อนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งการ ดำเนินการดังกล่าวแบ่งเป็น ๔ แนวทางหลัก ดังนี้

๑) การยอมรับ หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เช่นกรณีที่มีความเสี่ยงระดับไม่รุนแรงและไม่คุ้มค่าที่จะ ดำเนินการใดๆให้ขออนุมัติรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใดๆ

๒) การควบคุม หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้แต่ต้องมีการแก้ไขวิธีการ ควบคุม หรือมีการควบคุมเพิ่มเติมเพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การปรับปรุง กระบวนการดำเนินงาน การจัดทำมาตรฐานการควบคุม

๓) การยกเลิก หรือ หลีกเสี่ยง หมายถึงการที่ความเสี่ยงนั้นไม่สามารถยอมรับได้และ ต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเงื่อนไขของการดำเนินงาน เช่น การหยุดดำเนินงานหรือ กิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานการลดขนาด ของงานหรือกิจกรรมลง

๔) การโอนย้าย หรือ แบ่ง หมายถึง การโอนย้าย หรือแบ่งความเสี่ยงไปให้ผู้อื่นช่วย

รับผิดชอบ เช่น การจ้างบุคคลภายนอกมาดำเนินการแทน การทำประกันภัย

ประเภทความเสี่ยง

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ เกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมโดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอก ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/วิสัยทัศน์หรือเกิดจากการกำหนดกลยุทธ์ที่ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนหรือการร่วมมือกับองค์กรอิสระทำให้โครงการขาดการยอมรับและโครงการไม่ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือการตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริหารหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง หรือเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจผิดพลาดหรือนำการตัดสินใจนั้นมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/กระบวนการ/เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารเงินไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการเป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูลการวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงนั้น จะพิจารณาปัจจัยเสี่ยงจากด้านต่างๆ โดยนำแนวคิดเรื่อง ธรรมชาติของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้วย ทั้งนี้ความเสี่ยงเรื่องธรรมชาติของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการ เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมชาติของความเสี่ยง ได้แก่

๑. ประสิทธิภาพ
๒. ประสิทธิผล
๓. การมีส่วนร่วม
๔. ความโปร่งใส
๕. การตอบสนอง
๖. ภาระรับผิดชอบ
๗. นิติธรรม
๘. การกระจายอำนาจ
๙. ความเสมอภาค

ความหมายองค์ประกอบตามหลักธรรมาภิบาล

หลักประสิทธิภาพ การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงาน และระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

หลักประสิทธิผล ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงความสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีการกิจคล้ายคลึงกันและมีผลปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชนโดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทาง ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ที่ชัดเจนมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ

หลักการมีส่วนร่วม กระบวนการที่ข้าราชการ ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสเข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา ประเด็นที่สำคัญ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทางร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนา

หลักความโปร่งใส กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้

หลักการรับผิดชอบ การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

หลักนิติธรรม การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักการกระจายอำนาจ การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจ จากส่วนราชการส่วนกลาง ให้แก่หน่วยการปกครองอื่น(ราชการส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชน ดำเนินการแทน โดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินงานให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้าง ความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการ และการเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อผล การดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ ทั้งนี้การกระจายอำนาจการตัดสินใจที่ดี บุคลากรต้องมีความรู้ ความสามารถและข้อมูลสนับสนุนเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่เหมาะสม

หลักความเสมอภาค การได้รับการปฏิบัติและได้รับการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกด้าน ชาย/หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา อายุ สภาพทางกาย สถานะ ความเชื่อ ทางศาสนา การศึกษา และอื่นๆ

บทที่ ๒

ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง

๑. สภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง

ตำบลนาทองเป็นหนึ่งใน ๘ ตำบล ของอำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคามอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอเชียงยืนฯ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลนาทองอยู่ห่างจากอำเภอเชียงยืนฯ ประมาณ ๗ กิโลเมตร ตามถนนสายโคกสูง- ขามเปี้ย(มค.๓๐๑๖)

๑.๒ เนื้อที่

ตำบลนาทองมีเนื้อที่ประมาณ ๓๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๘,๗๕๐ ไร่

๑.๓ ภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ของตำบลนาทองเป็นที่ราบลุ่มบางส่วน ได้แก่ บ้านแบกหมู่ที่ ๑,๗,๘ ซึ่งมีคลองชลประทานไหลผ่านทำให้เกษตรกรมีการทำการเกษตรได้ในทุกฤดู เช่น ข้าวนาปี ,ข้าวนาปรัง,ปลูกแตงกวา,แตงแคนตาลูป,หน่อไม้ฝรั่งและพืชผลการเกษตรอื่น ๆ และมีสภาพเป็นที่ราบสูงในบางส่วน ได้แก่ บ้านดอนหัน , ทัพม่า ซึ่งมักประสบปัญหาภัยแล้งมีการอาศัยน้ำฝนทำนาเพียงอย่างเดียวสำหรับบ้านนาทองหมู่ที่ ๓,๙ มีห้วยคือไหลผ่านเกษตรกรจึงใช้เป็นแหล่งน้ำในการทำเกษตรควบคู่ไปกับน้ำฝน

๑.๔ จำนวนหมู่บ้านจำนวนหมู่บ้านในเขตตำบลนาทองมีทั้งหมด๑๑ หมู่บ้านและอยู่ในเขต อบต.

ทั้ง ๑๑หมู่บ้าน ได้แก่

- หมู่ที่ ๑ บ้านแบก
- หมู่ที่ ๒ บ้านทัพม่า
- หมู่ที่ ๓ บ้านนาทอง
- หมู่ที่ ๔ บ้านดอนหัน
- หมู่ที่ ๕ บ้านหนองแวง
- หมู่ที่ ๖ บ้านทัพม่า
- หมู่ที่ ๗ บ้านแบก
- หมู่ที่ ๘ บ้านแบก
- หมู่ที่ ๙ บ้านนาทอง
- หมู่ที่ ๑๐ บ้านดอนหัน
- หมู่ที่ ๑๑ บ้านวังน้ำใส

๑.๕ ประชากร

ประชากรทั้งสิ้น ๕,๖๐๕คน แยกเป็นชาย ๒,๘๒๙คน หญิง ๒,๗๗๖คน

มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๑๘๗.๙๓คน / ตารางกิโลเมตร

อำนาจหน้าที่

อบต.มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

๑. พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
๒. มีหน้าที่ต้องทำ ดังนี้

(๑) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

(๒) รักษาความสะอาดของถนนทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและ

สิ่งปฏิกูล

(๓) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

(๔) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๕) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

(๖) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

(๗) คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๘) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตาม

ความจำเป็นและสมควร

๓. มีหน้าที่ที่อาจทำกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

(๑) ให้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

(๒) ให้มีการบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

(๓) ให้มีการบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

(๔) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา กรพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ

(๕) ให้มีการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

(๖) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

(๗) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านแหล่งน้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาด้านประเพณี วัฒนธรรม

การแบ่งส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง

๑. สำนักปลัด

๒. กองคลัง

๓. กองช่าง

๔. กองการศึกษา

๕. กองสวัสดิการสังคม

๖. กองสาธารณสุข

๗. กองการเกษตร

วิสัยทัศน์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง

“ การคมนาคมสะดวก เศรษฐกิจพอเพียง สร้างงานเพิ่มรายได้ ส่งเสริมการเรียนรู้ รักษาสิ่งแวดล้อม เอาชนะความจน ชุมชนเข้มแข็ง”

วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

วิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น	พันธกิจการพัฒนาท้องถิ่น
<p>๑.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน</p> <p>๑.๑ เสริมสร้างและบำรุงรักษา สาธารณูปโภค สาธารณูปการให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของชุมชน</p> <p>๑.๒ จัดให้มีการสื่อสารโทรคมนาคมครอบคลุมทุกพื้นที่</p> <p>๒. ด้านแหล่งน้ำ</p> <p>๒.๑ จัดให้มีการพัฒนาแหล่งน้ำที่ต้นเขิน โดยการขุดลอกแหล่งน้ำให้ประสิทธิภาพ</p> <p>๓. ด้านเศรษฐกิจ</p> <p>๓.๑ ประชาชนมีอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีพ</p> <p>๓.๒ ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ</p> <p>๓.๓ ให้มีบริการด้านเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพโดยร่วมมือกับภาคเอกชน</p> <p>๓.๔ ประชาชนได้รับการฝึกอบรมอย่างทั่วถึง มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ</p> <p>วิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น</p> <p>๔. ด้านสังคม</p> <p>๔.๑ ให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ คนชรา ให้มีชีวิตที่ดีขึ้น</p> <p>๔.๒ ส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชน</p>	<p>- ปรับปรุงและก่อสร้างเส้นทางคมนาคม ระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ และพัฒนาโครงข่ายการขนส่งให้เป็นระบบเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ</p> <p>- ก่อสร้างและปรับปรุงระบบการประปาเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชนอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ</p> <p>- การติดตั้งหลอดไฟ เพื่อเพิ่มแสงสว่างให้ทั่วถึง</p> <p>- ขยายเขตการให้บริการทางด้านสื่อสารโทรคมนาคมที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล</p> <p>- ขุดลอกหนองน้ำเพื่อการเกษตร แก้ไขปัญหาขาดน้ำในการทำการเกษตร และแก้ไขภัยแล้ง</p> <p>- ส่งเสริมการค้าธงชาติแบบเศรษฐกิจพอเพียงและพึ่งตนเอง</p> <p>- ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มในรูปแบบต่าง ๆ</p> <p>- ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครัวเรือน</p> <p>- ส่งเสริมให้มีตลาดรองรับผลผลิตเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของชุมชน</p> <p>- ส่งเสริมและพัฒนาให้ประชาชนรู้จักการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ</p> <p>- ส่งเสริมการจัดตั้งร้านค้าชุมชนเพื่อจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค</p> <p>- พัฒนาระบบและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านเศรษฐกิจ</p> <p>- ยกระดับมาตรฐานด้านเศรษฐกิจ โดยเน้นถึงความร่วมมือกับชุมชนอย่างใกล้ชิด</p> <p>- ส่งเสริมการฝึกอบรมแก่ราษฎรที่ว่างงานอย่างทั่วถึง</p> <p>- ส่งเสริมการประกอบอาชีพตามความถนัดของประชาชน</p> <p>พันธกิจการพัฒนาท้องถิ่น</p> <p>- สนับสนุนงบประมาณช่วยเหลือ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ คนชรา ให้มีรายได้ในการเลี้ยงชีพ</p> <p>- สนับสนุนงบประมาณในการจัดประชุมประชาคมหมู่บ้าน</p>

<p>ในการพัฒนาท้องถิ่น</p> <p>๕. ด้านการเมืองการบริหาร</p> <p>๕.๑ ให้ความรู้แก่ สมาชิกสภา อบต. เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่นต่อประชาชน</p> <p>๕.๒ ให้ความรู้แก่ประชาชนในบทบาทหน้าที่ของอบต. ต่อประชาชน</p> <p>๕.๓ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม</p> <p>๖. ด้านสาธารณสุข</p> <p>๖.๑ กำจัดโรคเฝ้าระวัง และป้องกันโรคติดต่อร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ตำบลนาทองเช่น ไข้เลือด โรคพิษสุนัขบ้า เป็นต้น</p> <p>๖.๒ แก้ไขปัญหาสาธารณสุขหมู่บ้าน</p> <p>๗. ด้านการศึกษา</p> <p>ประชาชนได้รับบริการทางการศึกษาทุกระดับที่เหมาะสมอย่างกว้างขวาง และทั่วถึง โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์กรศาสนาและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม</p>	<p>ตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดโครงการอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกสภา อบต.เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ อบต.ต่อประชาชน - จัดโครงการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนในบทบาทหน้าที่ของ อบต. ต่อประชาชน - จัดให้มีการอบรมประชาชนในพื้นที่ยานาทองได้เข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย - สนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ เช่น ทราเยอะเบท กำจัดลูกน้ำยุงลาย น้ำยาเคมีในการกำจัดยุงลาย จัดซื้อ รองเท้าบูทให้กับประชาชนในการป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส - สนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านสาธารณสุขแก่ประชาชน - การรณรงค์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษา สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรทุกเพศ ทุกวัยได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อย ๑๒ ปี ตามอัยยาศัยและความเหมาะสม - ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างสม่ำเสมอโดยเน้นให้มีการประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิถีชาวบ้านบ้านให้เกิดการผสมผสานกับองค์ความรู้ทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
<p>๘. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>๘.๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการจัดการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ผู้นำองค์กรชุมชนมีความเข้าใจในการกระจายอำนาจ การจัดการศึกษา ในระดับโรงเรียน สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ความร่วมมือและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพกับประชาชนอย่างแท้จริง - สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม - จัดให้มีระบบและจัดหาอุปกรณ์ในการพิทักษ์รักษาสิ่งแวดล้อม - ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายใน

<p>๙. <u>ด้านประเพณีวัฒนธรรม</u></p> <p>๙.๑ ส่งเสริมการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>	<p>หมู่บ้าน ชุมชน เช่น การปลูกป่า การดูแลรักษาป่าชุมชน การรณรงค์ลดการใช้สารเคมีทั้งบ้านเรือนและทางการเกษตร โดยใช้พืชสมุนไพรธรรมชาติและปุ๋ยชีวภาพ เป็นต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนให้มีสถานที่ และพัฒนาระบบกำจัดขยะมูลฝอย - ป้องกันการบุกรุกที่สาธารณะประโยชน์ - สนับสนุนงบประมาณในการจัดงานบุญประเพณีท้องถิ่น - สนับสนุนงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมตำบลนาทอง
--	---

การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์องค์กร

การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาท้องถิ่นในปัจจุบัน เป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาส และภาวะคุกคาม หรือข้อจำกัด อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนา ด้านต่างๆของท้องถิ่น รวมทั้งการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของท้องถิ่น อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายใน ของท้องถิ่น ซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานภาพของท้องถิ่นในปัจจุบัน ทั้งนี้โดยใช้เทคนิค SWOT analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง (Strength-S) จุดอ่อน (Weak-W) และปัจจัย ภายนอกได้แก่ โอกาส (Opportunity-O) และอุปสรรค (Threat-T) เป็นเครื่องมือ

ปัจจัยภายใน (จุดแข็ง) ประกอบด้วย

๑. ด้านการบริหาร
๒. ระเบียบกฎหมาย
๓. บุคลากร
๔. งบประมาณ
๕. ฐานข้อมูล
๖. การประสานงาน เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงาน
๑. ด้านการบริหาร

แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ สภาองค์กรฯ ผู้บริหาร และพนักงานส่วนตำบล โดยพนักงานส่วนตำบลแบ่งออกเป็น ๗ กอง คือ สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา กองสวัสดิการสังคม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองการเกษตร เพื่อสะดวกในการบริหารงาน และสามารถให้บริการแก่ประชาชน ได้อย่างทั่วถึง

๒. ระเบียบกฎหมาย

กฎหมายท้องถิ่น ได้มีตราข้อบัญญัติท้องถิ่นไว้ เพื่อกำหนดให้ประชาชนในท้องถิ่นปฏิบัติตามเพื่อ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและเพื่อป้องกันอันตรายทั้งปวงที่อาจเกิดขึ้น ตามภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น ต้องอาศัย กฎหมายที่ให้อำนาจองค์การบริหารส่วนตำบลเท่านั้นจึง สามารถตราข้อบัญญัติได้ ซึ่งขณะนี้ได้มีการตราข้อบัญญัติว่าด้วย การควบคุม กิจการอันเป็นอันตราย การ กำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล

๓. บุคลากร

บุคลากรที่ปฏิบัติงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง เป็นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถใน การปฏิบัติงานในองค์กรและประชาชนในพื้นที่

๔. งบประมาณ

การจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณ รายได้ รายจ่ายประจำปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทองเป็น ลักษณะจำแนกตาม แผนงานแต่ละแผนตามภารกิจ อำนาจหน้าที่ เป็นสิ่งที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง ต้องนำมาบริหารให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และงบประมาณที่ได้รับอุดหนุนจากรัฐบาล

๕. ระบบฐานข้อมูล

มีการจัดเก็บ ข้อมูลจปฐ. กชช๒ค. ข้อมูลอื่นๆ ตามความจำเป็นและเป็นครั้งคราว

๖. การประสานงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลนาทองซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากทางอำเภอ และการประสานงานจากอื่นจาก กระทรวงต่างๆที่ปฏิบัติงานในอำเภอและจังหวัดเพื่อตอบสนองการดำเนินการจากส่วนกลางและ

ส่วนภูมิภาค ซึ่งมีเป้าหมายเดียวกันคือ การแก้ปัญหาความเดือดร้อน ความอยู่ดีกินดีของประชาชนเป็นสำคัญ งานส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงเน้นหนักไปทางสนับสนุนด้านข้อมูลและเอื้อเพื่อสถานที่ตามที่ร้องขอและสนับสนุนงบประมาณ

๗. ทรัพยากร เครื่องมือ อุปกรณ์

องค์การบริหารส่วนตำบลนาทองมีเครื่องมือเครื่องใช้และเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจงานในองค์กร

ปัจจัยภายใน (จุดอ่อน) ประกอบด้วย

๑. ด้านการบริหาร

องค์การบริหารส่วนตำบลนาทองเป็นองค์กรขนาดกลาง แบ่งออกเป็น ๗ กอง คือ สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา กองสวัสดิการสังคม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองการเกษตร ซึ่งกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองการเกษตร ยังขาดบุคลากรจึงทำให้เกิดความล่าช้าและอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้

๒. ระเบียบกฎหมาย

มีการเปลี่ยนแปลง ระเบียบ กฎหมาย หนังสือคำสั่งต่าง me.sh๙k,w,jmyo

๓. บุคลากร

๔. งบประมาณ

มีการบริหารงบประมาณรายได้ รายจ่ายตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรในการดำเนินโครงการ หากแต่งบประมาณที่ได้รับมีจำกัดจึงไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วถึงและบางโครงการใช้งบประมาณสูงจึงต้องขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ซึ่งมีข้อจำกัดเช่นขาดการประสานงานอย่างต่อเนื่อง

๕. ระบบฐานข้อมูล

มีการจัดเก็บข้อมูลจปฐ. กขช๒ ค.ข้อมูลอื่นตามความจำเป็นและเป็นครั้งคราวแต่ข้อมูลที่ได้อาจไม่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ไม่สมบูรณ์ ไม่ครบ

ปัจจัยภายนอก (วิเคราะห์โอกาส)

๑. ด้านการเมือง

มีความขัดแย้งในการบริหารงาน เกิดกลุ่มผลประโยชน์ในองค์กร

๒. ด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจในภาพรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง ยังไม่ได้รับการพัฒนาจึงต้องการการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีผลิตภัณฑ์ที่เป็นรายได้ของประชาชน

ภัยคุกคาม

๑. ภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจมีความผันผวน เช่น ราคาน้ำมันสูง ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ

๒. ความผันผวนทางสภาพ ดิน ฟ้า อากาศ ทำให้เกิดภัยพิบัติบ่อยครั้ง

๓. การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองทำให้นโยบายของรัฐบาลขาดความต่อเนื่อง

๔. การแข่งขันในตลาดโลกทำให้เกิดคู่แข่งทางการผลิต

๓. นโยบายรัฐบาล/กฎหมาย

๑. การแก้ไขปัญหาความยากจน การสร้างรายได้ ลดรายจ่าย และเพิ่มการขยายโอกาส

๒. การช่วยเหลือด้านเงินทุน เพื่อประกอบอาชีพสร้างรายได้ ส่งผลให้เกิดการกระจายรายได้

๓. การปราบปรามยาเสพติดทำให้เยาวชนและประชาชนในพื้นที่มีความเข้มแข็ง

๔. การป้องกันและปราบปรามการทุจริต คอร์รัปชันในวงราชการและเอกชน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

ปัจจัยภายนอก (วิเคราะห์อุปสรรค/ข้อจำกัด)

๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑.๑. การคมนาคมในพื้นที่ที่ยังไม่ทั่วถึงโดยเฉพาะถนนทางการเกษตรยังไม่สัญจรไป-มาไม่สะดวก

๑.๒. ไฟฟ้าสาธารณะ ยังไม่ครอบคลุมและทั่วถึงทุกพื้นที่

๑.๓. การระบายน้ำในพื้นที่ชุมชนยังไม่ครอบคลุมในหลายชุมชน

๒. ด้านการเมือง การบริหาร

ประชาชนขาดการมีส่วนร่วม เนื่องจากยังไม่เข้าใจในบทบาทการทำงานและไม่มีความร่วมมือร่วมใจในความต้องการ และการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น

๓. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ

มีการบุกรุกพื้นที่สาธารณะมีการทำลายป่า เนื่องจากประชาชนยังขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม มีการเผาป่าทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ(ฝุ่น ๒.๕ PM) ขาดการเอาใจใส่ดูแลและหวงแหนธรรมชาติ

๔. ด้านสังคม วัฒนธรรม

การเปลี่ยนแปลงทางโลกาภิวัตน์ การสื่อสารไร้พรมแดน ทำให้เกิดค่านิยมทางวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไป ประชาชนและเยาวชนหันมาบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยการรับโฆษณา สื่อสิ่งพิมพ์ ที่เกินจริง โดยไม่มีการพิจารณาอย่างรอบคอบ ก่อให้เกิดผลกระทบด้านสังคม และวัฒนธรรมบริโภคนิยมส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมไทยดั้งเดิมเป็นอุปสรรคในการอนุรักษ์วัฒนธรรมอันดีของไทย

๕. การเกษตร

ปัญหาอุปสรรคการพัฒนาทางเกษตรขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร ทำให้พืชผลทางการเกษตรได้ผลผลิตน้อยและขาดทุน

๖. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

ประชาชนมีรายได้น้อย ขาดเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ ขาดอาชีพเสริม ต้นทุนทางการเกษตรสูงขึ้น

บทที่ ๓

แนวทางการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง

แนวทางการดำเนินการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทองมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ในองค์กรโดยการประเมินโอกาสของการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริต เพื่อพิจารณาว่าการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๑) ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง รวมถึงประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้บังเกิด

ประโยชน์สุขแก่ประชาชน ปราศจากการก่อให้เกิดข้อสงสัยในการประพฤติปฏิบัติตามมาตราการจริยธรรมการขัดกันแห่งผลประโยชน์และแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

๒) เครื่องมือ/มาตรการการปฏิบัติงานที่สามารถป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติ มิชอบของข้าราชการ

๓) โครงการ/กิจกรรม/มาตรการที่สนับสนุนให้สาธารณชนและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและตรวจสอบการปฏิบัติหรือบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง

๔) กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบควบคุมและถ่วงดุลการใช้อำนาจอย่างเหมาะสม

๕) องค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง มีแผนงานที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสในการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ จนเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วน

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาทองกำหนดการบริหารความเสี่ยงโดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ตามคำสั่งที่ ๓๔/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๘ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วย

๑. นายกิตติชัย วิชาเรือง	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง	ประธานกรรมการ
๒. นายบำเพ็ญ ปัญญา	รองปลัด อบต.นาทอง	กรรมการ
๓. นางภิญญารัตน์ ชื่นชม	ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๔. นายนันทเดช นันสถิตย์	หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ
๕. นายศิวพล แสนสีลา	ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	กรรมการ
๖. นายฉัตรภัทร ศิริบุญนาม	ผู้อำนวยการกองการศึกษา	กรรมการ
๗. นางวรรษยา โสภากาล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	กรรมการและเลขานุการ
๘. น.ส.พรทิพย์ ไชยพัฒน์ ผช.นักวิเคราะห์นโยบายและแผน		ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งมีหน้าที่ ดังนี้

- ๑) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงในองค์กร
- ๒) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงในองค์กร
- ๓) จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงในองค์กร
- ๔) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงในองค์กร

วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง

๑) เพื่อยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) เพื่อยกระดับจิตสำนึกรับผิดชอบในผลประโยชน์ของสาธารณะของข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง รวมถึงประชาชนในตำบล

๓) เพื่อให้การบริหารราชการของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง เป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

๔) เพื่อส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วม (people's participation) และตรวจสอบ (People's audit) ของภาคประชาชนในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง

๕) เพื่อพัฒนาระบบ กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง

บทที่ ๔

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

เป็นกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organizstion of The Tread Way Commission) ที่มีขั้นตอนการดำเนินการ หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ประเมินและจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกัน/ลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ กระบวนการดังกล่าวจะสำเร็จได้ต้องมีการสื่อสารให้บุคลากรในองค์กรได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในทิศทางเดียวกันและควรจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง

กระบวนการและขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทองที่ได้ดำเนินการตามมาตรฐาน COSO มี ๗ ขั้นตอนดังนี้

๑. การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง
 ๒. การระบุความเสี่ยง
 ๓. การประเมินความเสี่ยง
 ๔. กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง
 ๕. กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง
 ๖. ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง
 ๗. การติดตามผลและเฝ้าระวังความต่าง ๆ
๑. การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง
 - ๑.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลนาทองมีแผนบริหารความเสี่ยง บริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงสถานการณ์ต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง
 - ๑.๒ ผู้บริหารและบุคลากรสามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
 - ๑.๓ สามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ
 ๒. การระบุความเสี่ยง
 - ๒.๑ ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเสียเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านกลยุทธ์ การดำเนินงาน การเงิน และกฎระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
 - ๒.๒ ปัจจัยเสี่ยง หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด เกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง
 - ๒.๓ การระบุความเสี่ยง ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานร่วมกันระบุความเสี่ยง และปัจจัยเสี่ยง โดยคำนึงถึงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานในระดับองค์กรและกิจกรรม พิจารณาว่าเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาด/ความเสียหาย/ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดมีทรัพย์สินใดที่ต้องดูแล

เก็บรักษา การระบุดังกล่าวจะเริ่มต้นจากการแจกแจงกระบวนการปฏิบัติงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แล้วจึงระบุดังกล่าวที่มีผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานนั้นๆ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลนาทองได้นำหลักการมาภิบาลที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ด้วย

๓. ประเภทความเสี่ยง

๓.๑ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ เกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวม โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอก ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/วิสัยทัศน์/ หรือเกิดจากการกำหนดกลยุทธ์ที่ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนหรือการร่วมมือกับองค์กรอิสระ ทำให้โครงการขาดการยอมรับและโครงการไม่ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือการตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริหารหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง หรือเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจผิดพลาดหรือนำการตัดสินใจนั้นมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง

๓.๒ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร กระบวนการ เทคโนโลยี บุคลากร ส่งผลต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓.๓ ความเสี่ยงด้านการเงิน เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กรที่ไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ

๓.๔ ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามตามกฎระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสมเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

๔. การประเมินความเสี่ยง

๔.๑ การกำหนดเกณฑ์ประเมินมาตรฐาน เป็นการกำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงระดับความรุนแรงของผลกระทบ และระดับความเสี่ยงโดยคณะทำงานบริหารความเสี่ยงของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งสามารถกำหนดเกณฑ์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลสภาพแวดล้อมในหน่วยงานที่จะเกิดผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง

๔.๒ การประเมินโอกาสและผลกระทบ เป็นการนำความเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหาย ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณที่ตั้งไว้ ดังนี้

๔.๒.๑ โอกาส ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆจะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด

๔.๒.๒ ความรุนแรงของผลกระทบมีความรุนแรง หรือความเสียหายเพียงใด

๔.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อพิจารณา โอกาส ความรุนแรง ความถี่ ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลกระทบของความเสี่ยง ทั้ง สำนัก/กอง ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง มีความเสี่ยงในระดับใด

๔.๔ การจัดระดับความเสี่ยง เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว จะนำมาจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง เพื่อพิจารณากำหนดกิจกรรมการควบคุมในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงให้เหมาะสมโดยพิจารณาจากระดับของความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสและผลกระทบที่ประเมินได้ จัดเรียงตามลำดับความรุนแรงจากมาก น้อยในขั้นตอนต่อไป

๔.๕ การกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง เป็นการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้น ดังนี้

- ๔.๕.๑ ระดับความเสี่ยงต่ำ
- ๔.๕.๒ ระดับความเสี่ยงปานกลาง
- ๔.๕.๓ ระดับความเสี่ยงสูง
- ๔.๕.๔ ระดับความเสี่ยงสูงมาก
- ๔.๖ เกณฑ์ความเสี่ยง

ลำดับที่	ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง
๑	ระดับความเสี่ยงต่ำ	๑-๕	หลีกเลี่ยงความเสี่ยง/ยอมรับความเสี่ยง
๒	ระดับความเสี่ยงปานกลาง	๖-๑๐	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีการควบคุม
๓	ระดับความเสี่ยงสูง	๑๑-๑๕	การควบคุมความเสี่ยง/มีแผนลดความเสี่ยง
๔	ระดับความเสี่ยงสูงมาก	๑๖-๒๐	ถ่ายโอนความเสี่ยง/มีแผนลดความเสี่ยงและประเมินซ้ำ

๕ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โดยการนำกลยุทธ์ มาตรการ หรือแผนงาน หรือแผนงานมาใช้ ปฏิบัติในทุกหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงหรือลดความเสียหายของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความจากความเสี่ยงในการดำเนินงานตามภารกิจต่างๆ รวมทั้งโครงการที่มีอยู่แต่ยังไม่เพียงพอและนำมาวางแผนจัดการความเสี่ยง โดยมีเป้าหมายการวางแผนจัดการความเสี่ยง คือ

๕.๑ ลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

๕.๒ ลดความรุนแรงของผลกระทบจากความเสี่ยงนั้นในกรณีที่ความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้น

๕.๓ เปลี่ยนผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นของความเสี่ยงให้เป็นลักษณะที่องค์กรหรือหน่วยงานต้องการหรือยอมรับได้

ทางเลือกในการจัดการความเสี่ยง

๑. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง เป็นการหลีกเลี่ยงโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงโดยการหยุด การยกเลิก หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมหรือโครงการที่จะนำไปสู่เหตุการณ์ที่จะเกิดความเสี่ยง

๒. การควบคุมการเสียหาย ลดความเสี่ยงโดยการเพิ่มและเปลี่ยนแปลงขั้นตอนบางส่วนของกิจกรรม/โครงการที่จะนำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยงรวมถึงลดความน่าจะเป็นที่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยงจะเกิดขึ้น

๓. การยอมรับความเสี่ยง หากวิเคราะห์แล้วไม่มีวิธีการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมเนื่องจากต้นทุนการจัดการความเสี่ยงสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับ อาจต้องยอมรับความเสี่ยงแต่ต้องมีมาตรการติดตามเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

๔. การถ่ายโอนความเสี่ยง ยกภารกิจที่เป็นความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงให้ผู้อื่น

๖ การรายงานและติดตามผล

จะต้องมีรายงานและติดตามผลเป็นระยะเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานอย่างถูกต้องและเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องตรวจสอบว่าวิธีการ

บริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพก็ดำเนินการต่อ หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามไปรายงานให้ฝ่ายบริหารทราบทั้งนี้กระบวนการตรวจสอบอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตามพร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผล ดังนี้

๑. การติดตามผลเป็นรายครั้ง เป็นการติดตามตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เช่น รายเดือนอาจกำหนดเป็น ราย ๓ เดือน ๖ เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น

๒. การติดตามผลในระหว่างปฏิบัติงาน เป็นการติดตามผลที่รวมอยู่ในการดำเนินกิจกรรม/โครงการต่างๆตามปกติของหน่วยงาน

๓. การประเมินการบริหารความเสี่ยง

คณะทำงานจัดทำระบบการจัดการบริหารความเสี่ยงจะต้องทำสรุปรายงานผลและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทองเพื่อให้มั่นใจว่าองค์การบริหารส่วนตำบลนาทองมีการบริหารความเสี่ยงเหมาะสม ถูกต้อง เพียงพอและมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยงที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริง และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดหามาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

๔. การทบทวนแผนบริหารความเสี่ยง

การทบทวนแผนบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอนเพื่อการปรับปรุงลำพัฒนาแผนงานในการบริหารความเสี่ยงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงประจำปี

บทที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ องค์การบริหารส่วนตำบลนาทองได้นำเนนการจัดการและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อเตรียมการรองรับสภาวการณ์เปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นโดยพิจารณาทบทวนจากรายงานผลการควบคุมภายในของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยรวบรวมจาก สำนัก/กอง/ฝ่าย ต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทองรวมถึงข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงและได้ดำเนินการตามระดับความเสี่ยง ผลกระทบจากการเกิดความเสี่ยงนั้น แล้วคัดเลือกในระดับปานกลางขึ้นไปจนถึงระดับความเสี่ยงสูง เพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติในการจัดการควบคุมความเสี่ยงที่สูงมาก และสูง ให้ลดลงมาอยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือปราศจากความเสี่ยงเลย สำหรับความเสี่ยงในระดับปานกลางก็มีมาตรการควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งการดำเนินงานตามมาตรการลดความเสี่ยงได้พิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายละต้นทุนที่ต้องใช้กับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย โดยแผนปฏิบัติความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง ประกอบด้วย

๑. วิธีดำเนินงาน (กิจกรรมจัดการควบคุมความเสี่ยง)
 ๒. ผู้รับผิดชอบ (สำนัก/กอง/ฝ่าย)ในแต่ละกิจกรรมของแผนจัดการบริหารความเสี่ยง
 ๓. งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ
 ๔. กำหนดระยะเวลาดำเนินการของแผนงานนั้น
- โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง

ลำดับที่	กิจกรรม/โครงการ	ด้านการปฏิบัติงาน	ด้านการเงิน	ด้านกฎระเบียบ/ข้อบังคับ	ด้านกลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	การพัฒนาบุคลากร	๒	๒	๒	๒	สำนักปลัด
๒	การจัดทำแผนอัตรากำลัง	๒	๒	๒	๒	สำนักปลัด
๓	การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๒	๒	๒	๒	สำนักปลัด
๔	การจัดทำข้อบัญญัติ	๒	๒	๒	๒	สำนักปลัด
๕	การโอนและแก้ไขเปลี่ยนแปลงงบประมาณ	๒	๒	๒	๒	สำนักปลัด
๖	การดำเนินการรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์	๒	๒	๒	๒	สำนักปลัด
๗	การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๒	๒	๒	๒	สำนักปลัด
๘	การรักษาความสงบเรียบร้อย	๒	๒	๒	๒	สำนักปลัด
๙	การควบคุมภายใน	๒	๒	๒	๒	สำนักปลัด
๑๐	การใช้และรักษาราชการ	๒	๒	๒	๒	สำนักปลัด

ลำดับที่	กิจกรรม/โครงการ	ด้านการปฏิบัติงาน	ด้านการเงิน	ด้านกฎระเบียบ/ข้อบังคับ	ด้านกลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	การจัดทำรายงานสถานะการเงิน	๒	๒	๒	๒	กองคลัง
๒	การจัดทำเช็คส่งจ่าย	๒	๒	๒	๒	กองคลัง
๓	การจัดทำงบทรัพย์สิน	๒	๒	๒	๒	กองคลัง
๔	การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	๒	๒	๒	๒	กองคลัง
๕	การจัดเก็บเงินรายได้และการนำส่งเงิน	๒	๒	๒	๒	กองคลัง
๖	การบริหารพัสดุและทรัพย์สิน	๒	๒	๒	๒	กองคลัง
๗	การรายงานผลการตรวจสอบพัสดุประจำปี	๒	๒	๒	๒	กองคลัง

ลำดับที่	กิจกรรม/โครงการ	ด้านการปฏิบัติงาน	ด้านการเงิน	ด้านกฎระเบียบ/ข้อบังคับ	ด้านกลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	งานก่อสร้าง สํารวจและงานออกแบบ	๒	๒	๒	๒	กองช่าง
๒	การคำนวณราคากลาง	๒	๒	๒	๒	กองช่าง
๓	การขออนุญาตปลูกสร้างต่างๆ	๒	๒	๒	๒	กองช่าง

ลำดับที่	กิจกรรม/โครงการ	ด้านการปฏิบัติงาน	ด้านการเงิน	ด้านกฎระเบียบ/ข้อบังคับ	ด้านกลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	การดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๒	๒	๒	๒	กองการศึกษา
๒	การขอรับเงินอุดหนุนประจำปี	๒	๒	๒	๒	กองการศึกษา
๓	การดำเนินโครงการอาหารกลางวันอาหารเสริม(นม)	๒	๒	๒	๒	กองการศึกษา

ลำดับที่	กิจกรรม/โครงการ	ด้านการปฏิบัติงาน	ด้านการเงิน	ด้านกฎระเบียบ/ข้อบังคับ	ด้านกลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์	๒	๒	๒	๒	กองสวัสดิการฯ
๒	การส่งเสริมอาชีพระยะสั้น	๒	๒	๒	๒	กองสวัสดิการฯ
๓	การส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส	๒	๒	๒	๒	กองสวัสดิการฯ

ลำดับที่	กิจกรรม/โครงการ	ด้านการปฏิบัติงาน	ด้านการเงิน	ด้านกฎระเบียบ/ข้อบังคับ	ด้านกลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	กิจกรรมการควบคุมป้องกันโรคติดต่อ	๒	๒	๒	๒	กองสาธารณสุข
๒	การรณรงค์ลดขยะมูลฝอยแบบบูรณาการ	๒	๒	๒	๒	กองสาธารณสุข
๓	การใช้รถราชการ	๒	๒	๒	๒	กองสาธารณสุข

ลำดับที่	กิจกรรม/โครงการ	ด้านการปฏิบัติงาน	ด้านการเงิน	ด้านกฎระเบียบ/ข้อบังคับ	ด้านกลยุทธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	กิจกรรมการปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ	๒	๒	๒	๒	กองการเกษตร
๒	กิจกรรมปล่อยปลาเฉลิมพระเกียรติ	๒	๒	๒	๒	กองการเกษตร

การระบุความเสี่ยง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๓)
องค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง ตำบลนาทอง
อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

โครงการ/กิจกรรม	ผลกระทบ/ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น	ปัจจัย/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง
๑. การใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจในการอนุญาตอนุมัติต่างๆ	หากผู้มีอำนาจไม่ยึดหลักความถูกต้องย่อมเกิดความไม่เป็นธรรมต่อพนักงานส่วนตำบล	ปัจจัยภายนอก – การนำระบบอุปถัมภ์มาใช้ในการปฏิบัติราชการ ปัจจัยภายใน – การแบ่งพรรคแบ่งพวกของพนักงานส่วนตำบล ความไม่ยุติธรรมของผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน
๒. การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	เกิดการทุจริตเกิดการสิ้นเปลืองโดยที่ราชการไม่ได้รับประโยชน์	ปัจจัยภายนอก – ขาดการควบคุมตรวจสอบอย่างเคร่งครัด ปัจจัยภายใน – ผู้ปฏิบัติทุจริต	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานการเงินและทรัพยากร
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารพัสดุไม่ถูกต้อง	จัดซื้อจัดจ้างผิดระเบียบ การเอื้อผลประโยชน์ต่อพวกพ้อง มีการทุจริตงบประมาณของทางราชการเสียหาย	ปัจจัยภายนอก – ระเบียบกฎหมายเปลี่ยนแปลงบ่อย ปัจจัยภายใน – มีการรับผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง	ความเสี่ยงด้านการเงิน การปฏิบัติงาน
๔. งานซ่อมแซมไฟฟ้าสาธารณะ	ไม่มีเครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกันเพื่อความปลอดภัยในการซ่อมแซมระบบไฟฟ้า	ปัจจัยภายนอก- ปัจจัยภายใน- เกิดอุบัติเหตุกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน
๕. การดูแลบำรุงรักษาและตรวจสอบความชำรุดของพัสดุในสำนักงาน	วัสดุ ครุภัณฑ์ชำรุดเสียหาย	ปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน -สิ้นเปลืองงบประมาณ	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน
๖. เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ	บ้านเรือนประชาชนได้รับความเสียหายเกิดการสูญเสียทรัพย์สินและชีวิต	ปัจจัยภายนอก – สภาพดิน ฟ้า อากาศ ปัจจัยภายใน – อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้และกระแสไฟฟ้า	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน

การประเมินความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓
องค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง ต. นาทอง อ. เชียงยืน จ.มหาสารคาม

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๑. การใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจในการอนุญาต อนุมัติต่างๆ	หากผู้มีอำนาจไม่ยึดหลักความถูกต้องย่อมเกิดความไม่เป็นธรรมต่อพนักงานส่วนตำบล	ปัจจัยภายนอก – การนำระบบอุปถัมภ์มาใช้ในการปฏิบัติราชการ ปัจจัยภายใน – การแบ่งพรรคแบ่งพวกของพนักงานส่วนตำบล ความไม่ยุติธรรมของผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ	ด้านการปฏิบัติงาน				น้อย	สำนักปลัด
๒. การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	เกิดการทุจริตเกิดการสิ้นเปลืองโดยที่ราชการไม่ได้รับประโยชน์	ปัจจัยภายนอก – ขาดการควบคุมตรวจสอบอย่างเคร่งครัด ปัจจัยภายใน – ผู้ปฏิบัติทุจริต	ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน				น้อย	สำนักปลัด
๓ การจัดซื้อจัดจ้างการบริหารพัสดุไม่ถูกต้อง	จัดซื้อจัดจ้างผิดระเบียบการเอื้อผลประโยชน์ต่อพวกพ้อง มีการทุจริตงบประมาณของทางราชการเสียหาย	ปัจจัยภายนอก – ระเบียบกฎหมายเปลี่ยนแปลงบ่อย ปัจจัยภายใน – มีการรับผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง	ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน				น้อย	กองคลัง

๔.งานซ่อมแซมไฟฟ้า สาธารณะ	ไม่มีเครื่องมือและ อุปกรณ์ป้องกันเพื่อความ ปลอดภัยในการซ่อมแซม ระบบไฟฟ้า	ปัจจัยภายนอก- ปัจจัยภายใน – เกิด อุบัติเหตุกับเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน	ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน				ปานกลาง	กองช่าง
๕.การดูแลบำรุงรักษา และตรวจสอบความ ชำรุดของพัดดูใน สำนักงาน	วัสดุ ครุภัณฑ์ชำรุด เสียหาย	ปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน -สิ้นเปลืองงบประมาณ	ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน				ปานกลาง	กองคลัง
๖ เกิดภัยพิบัติทาง ธรรมชาติ	บ้านเรือนประชาชนได้รับ ความเสียหายเกิดการ สูญเสียชีวิตทรัพย์สินและชีวิต	ปัจจัยภายนอก – สภาพ ดิน ฟ้า อากาศ ปัจจัยภายใน – อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และ กระแสไฟฟ้า	ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน				ปานกลาง	สำนักปลัด

แผนการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

องค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง องค์การบริหารส่วนตำบลนาทอง ต. นาทอง อ. เชียงยืน จ.มหาสารคาม

ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/ จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผลสำเร็จที่ คาดหวัง	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงภายหลังดำเนินการจัดการ ความเสี่ยง		
								โอกาส/ ความถี่	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	คะแนนรวม
๑. การใช้ดุลพินิจ ของผู้มีอำนาจใน การอนุญาต อนุมัติ ต่างๆ	น้อย	การพิจารณาอนุญาต อนุมัติ ยึดหลัก ระเบียบ กฎหมาย อย่างเคร่งครัด	เพื่อให้เกิดความ เป็นธรรมและ ถูกต้อง	ต.ค.๖๓-ก.ย.๖๔	การพิจารณา อนุญาต อนุมัติ มีความรวดเร็ว ถูกต้อง		ทุกกอง			
๒.การนำทรัพย์สิน ของทางราชการไป ใช้ประโยชน์ส่วนตัว	น้อย	มีการตรวจสอบโดย หน่วยงานพัสดุ	เพื่อลดการเสียหาย ของทางราชการ	ต.ค.๖๓-ก.ย.๖๔	ไม่มีการนำ ทรัพย์สินของ ทางราชการไป ใช้ส่วนตัว		กองคลัง			
๓ การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารพัสดุไม่ ถูกต้อง	น้อย	มีมาตรการความ โปร่งใสในการจัดซื้อ จัดจ้างเพื่อไม่ให้ เจ้าหน้าที่เอื้อ ประโยชน์ต่อพวก พ้อง	เพื่อให้การจัดซื้อจัด จ้างมีความโปร่งใส	ต.ค.๖๓-ก.ย.๖๔	ลดการเอื้อ ประโยชน์หรือ ช่วยเหลือพวก พ้องในการ จัดซื้อจัดจ้าง และเป็นไปตาม มาตรฐาน		กองคลัง			
๔.งานซ่อมแซม	ปานกลาง	มีการตั้งงบประมาณ	เพื่อให้การ	ต.ค.๖๓-ก.ย.๖๔	การปฏิบัติงานมี		กองช่าง			

ไฟฟ้าสาธารณะ		ให้เพียงพอเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์เพิ่มความปลอดภัยให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล		ประสิทธิภาพและประสิทธิผล					
๕. การดูแลบำรุงรักษาและตรวจสอบความชำรุดของพัสดุในสำนักงาน	น้อย	มีการควบคุมและตรวจสอบวัสดุครุภัณฑ์สำนักงานเป็นประจำ	เพื่อรักษาและบำรุงทรัพย์สินของทางราชการให้พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา	ต.ค.๖๓-ก.ย.๖๔	เครื่องมือเครื่องใช้พร้อมใช้งานได้ทันทั่วทั้งที่		กองคลัง			
๖ เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ	ปานกลาง	มีการตั้งงบประมาณเพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่เมื่อมีภัยธรรมชาติเกิดขึ้น มีการซักซ้อมแผนในการป้องกันภัยต่างๆ	เพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่	ต.ค.๖๓-ก.ย.๖๔	ช่วยเหลือประชาชนได้ทันทั่วทั้งที่ มีการเตรียมความพร้อมเมื่อเกิดภัยธรรมชาติ		สำนักปลัด			